

§ 267

Dnr KS 2020/00711-1.3.2

Beslut - Västerås Arkitekturprogram

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram ett Arkitekturprogram.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M), Marcus Jacobson (M) och Amanda Agestav (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Elisabeth Unells (M) och Amanda Agestavs (KD) förslag enligt följande:

"Redan 2018 beslutade Byggnadsnämnden på ett initiativ från Claes Kugelberg (M) att det skulle tas fram en uppdragsbeskrivning för arbetet med att ta fram ett arkitekturprogram för Västerås. Detta var två år sen och nu kommer samma ärende till kommunstyrelsen. I underlaget borde det framgå vem som var initiativtagare i Byggnadsnämnden. Det är bra att det tas fram ett arkitekturprogram men en stor stad som Västerås bör också ha en stadsarkitekt som har särskilt fokus på arkitektur."

Emil Thessén (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Särskilt yttrande

Jesper Brandberg (L) inkommer med särskilt yttrande enligt följande:

"Liberalerna är förvisso positiva till att inrätta en tjänst som stadsarkitekt. Detta bör dock göras på initiativ av byggnadsnämnden och inom byggnadsnämndens förvaltning. Att kommunstyrelsen skulle ta initiativ till att inrätta en sådan tjänst, "över huvudet" på byggnadsnämnden, i samband med ett ärende om ett arkitekturprogram, blir märkligt och det öppnar för en konstig ärendehantering. Vi har därför uppmanat Moderaterna att väcka frågan i det sammanhang där den hör hemma."

Emil Thessén (SD) inkommer med särskilt yttrande enligt följande:

"Beslutet är både välbehövligt och glädjande. Det ligger i linje med SD:s motion om att upprätta bestämmelser för den byggda och anlagda fysiska miljön. Med rätt innehåll och inriktning i programmet kan Västerås stad föra den arkitektoniska inriktningen åt rätt håll. Programmet innebär förhoppningsvis en tydlig författning att bygga det framtida arbetet utifrån."

Ärendebeskrivning

Arkitektur är formandet av den byggda miljön som omger oss, till exempel byggnader, gator, platser och parker. Arkitekturen berör oss alla och den skapas i balansen mellan funktion, hållbarhet och skönhet. Den handlar om det enskilda byggprojektet och om samspelet mellan de olika delarna som skapar helheten i städer, tätorter och landskap. God arkitektur och stadsbygg-

nad spelar en betydande roll för en positiv stadsutveckling och stärker stadens attraktivitet, bidrar till hälsa och välbefinnande samt ger förutsättningar för en levande och hållbar stad.

Västerås växer. Enligt stadens Översiktsplan 2026 kan Västerås ha 230 000 invånare år 2050, vilket genererar efterfrågan på bland annat nya bostäder, samhällsfastigheter, infrastruktur och verksamhetsområden. I översiktsplanen beskrivs utmaningen med att bygga en attraktiv och grön stad samtidigt som vi har en stark tillväxt. Översiktsplanen anger att ett stadsbyggnads- och arkitekturprogram ska tas fram.

Enligt Riksdagens proposition (Prop. 2017/18:110), ”God gestaltad livsmiljö” ska Sverige ha ett ökat fokus på arkitekturfrågorna. Propositionen föreslår ett nytt nationellt mål för arkitektur-, form- och designpolitiken där arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Propositionen är indirekt ett uppdrag för kommunerna att utarbeta strategier för hur målen ska kunna uppfyllas på lokal nivå.

Byggnadsnämnden har enligt Plan- och bygglagen i uppdrag att verka för en god byggnadskultur samt en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö. Byggnadsnämnden har gett Stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en uppdragsbeskrivning för ett Arkitekturprogram, Dnr BN 2018/00430-1.2.3, § 133. Inom uppdraget gjordes bedömningen att fokus bör ligga på att ta fram ett arkitekturprogram i stället för ett stadsbyggnads- och arkitekturprogram. Kunskapsområdet inom arkitektur behöver stödjas och utvecklas inom organisationens olika uppdrag och stadens ambition i frågor som rör arkitektur och stadens gestaltning behöver tydliggöras.

Arkitekturprogrammet ska omfatta formandet av hela den byggda miljön det vill säga bebyggelse, stads- och gaturum och parker inom hela kommunen.

Arkitekturprogrammet berör därmed flera nämnder och är ett strategiskt viktigt dokument för staden.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram ett Arkitekturprogram.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M) och Amanda Agestav (KD) yrkar att ett tillägg görs i beslutet om att Byggnadsnämnden får i uppdrag att rekrytera en stadsarkitekt.

Emil Thessén (SD) yrkar bifall till Elisabeth Unells (M) och Amanda Agestavs (KD) förslag.

Staffan Jansson (S) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag och avslag på Elisabeth Unells (M) och Amanda Agestavs (KD) förslag.

Jesper Brandberg (L) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Proposition

Ordföranden finner inledningsvis att det endast finns ett förslag till beslut avseende stadsledningskontorets förslag och att kommunstyrelsen därmed beslutar i enlighet med detta.

Ordföranden finner därefter att det finns två förslag till beslut avseende rekrytering av stadsarkitekt, dels bifall Elisabeth Unell (M) och Amanda Agestav (KD), med instämmande från Emil Thessén (SD), dels avslag på förslaget från Staffan Jansson (S). Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå förslaget.

Kopia till

Byggnadsnämnden

Kommunstyrelsen
Camilla Goliath
Epost: camilla.goliath@vasteras.se

Kopia till
Byggnadsnämnden

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Västerås Arkitekturprogram

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram ett Arkitekturprogram.

Ärendebeskrivning

Arkitektur är forandet av den byggda miljön som omger oss, till exempel byggnader, gator, platser och parker. Arkitekturen berör oss alla och den skapas i balansen mellan funktion, hållbarhet och skönhet. Den handlar om det enskilda byggprojektet och om samspelet mellan de olika delarna som skapar helheten i städer, tätorter och landskap. God arkitektur och stadsbyggnad spelar en betydande roll för en positiv stadsutveckling och stärker stadens attraktivitet, bidrar till hälsa och välbefinnande samt ger förutsättningar för en levande och hållbar stad.

Västerås växer. Enligt stadens Översiktsplan 2026 kan Västerås ha 230 000 invånare år 2050, vilket genererar efterfrågan på bland annat nya bostäder, samhällsfastigheter, infrastruktur och verksamhetsområden. I översiktsplanen beskrivs utmaningen med att bygga en attraktiv och grön stad samtidigt som vi har en stark tillväxt. Översiktsplanen anger att ett stadsbyggnads- och arkitekturprogram ska tas fram.

Enligt Riksdagens proposition (Prop. 2017/18:110), ”God gestaltad livsmiljö” ska Sverige ha ett ökat fokus på arkitekturfrågorna. Propositionen föreslår ett nytt nationellt mål för arkitektur-, form- och designpolitiken där arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Propositionen är indirekt ett uppdrag för kommunerna att utarbeta strategier för hur målen ska kunna uppfyllas på lokal nivå.

Byggnadsnämnden har enligt Plan- och bygglagen i uppdrag att verka för en god byggnadskultur samt en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö. Byggnadsnämnden har gett Stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en uppdragsbeskrivning för ett Arkitekturprogram, Dnr BN 2018/00430-1.2.3, § 133. Inom uppdraget gjordes bedömningen att fokus bör ligga på att ta fram ett arkitekturprogram i stället för ett stadsbyggnads- och arkitekturprogram. Kunskapsområdet inom arkitektur behöver stödjas och utvecklas inom organisationens olika uppdrag och stadens ambition i frågor som rör arkitektur och stadens gestaltning behöver tydliggöras.

Arkitekturprogrammet ska omfatta formandet av hela den byggda miljön det vill säga bebyggelse, stads- och gaturum och parker inom hela kommunen. Arkitekturprogrammet berör därmed flera nämnder och är ett strategiskt viktigt dokument för staden.

Beslutsmotivering

Stadsledningskontoret föreslår att Kommunfullmäktige ger Byggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett Arkitekturprogram.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslut i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Arkitekturprogrammet är tänkt att utgöra en gemensam kunskapsbas som ger samma utgångspunkter internt inom staden som för stadsbyggandets berörda aktörer, vilket säkerställer god arkitektonisk kvalitet i samklang med andra funktioner och behov i staden. Detta leder till effektivare processer från översiktlig planering till genomförande i markanvisningar och i byggprocessen.

Hållbar utveckling

Västerås arbete med arkitektur ska bidra till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet genom att stadens växande utvecklas i samklang med främst mål 11 - Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030 i enlighet med propositionen ”god gestaltad livsmiljö”.